

Ćwiczenia buzi i języka dla dzieci starszych.

1. SUM – wielka ryba otwiera i zamyka usta – powolne i płynne otwieranie ust aż do maksymalnego rozwarcia, a następnie powolne i płynne zamykanie ust.
2. PAJAC – śmieje się i wysuwa do przodu ściągnięte usta; przez cały czas wargi zamknięte.
3. DZIADEK PALI FAJKĘ – lekko złączone i lekko napięte wargi oddalają się od siebie na skutek wydmuchiwanego powietrza; cichutka i lekka eksplozja.
4. WIATR – wygina drzewa – lekko wysuniętymi do przodu ustami prowadzi dziecko płynny, wydychany jak najdalej strumień powietrza; dmucha.
5. CAŁUSY - posyłamy mamusi całusa na odległość.
6. OTWIERANIE I ZAMYKANIE SZUFLADKI – dolna szczęka lekko wysuwa się do przodu i cofa się z powrotem.
7. ŚLIMAK WYSUWA RÓŻKI – między luźno złączone wargi lekko wysuwa się czubek języka i z powrotem cofa się do buzi.
8. LODY – oblizujemy buzię po zjedzeniu lodów – czubkiem języka z-uzujemy górną i dolną wargę, zawsze od kącika ust w obydwu kierunki; ruch rozpoczynamy zawsze od środka warg.
9. JASZCZURKA – rusza językiem – język lekko wysunięty między wargi wykonuje poziome ruchy z jednej strony na drugą, usta lekko otwarte.
10. KOCI GRZBIET – usta są otwarte, czubek języka jest położony za dolnymi zębami, grzbiet języka unosi się w kierunku do przodu i w górę do z-ebienia.
11. PIŁECZKA – przy mocno zwartych wargach dziecko wypełnia policzki powietrzem, dalej przenosi powietrze z jednego policzka do drugiego.
12. KARP – zęby złączone, wargi zaokrąglone i lekko wysunięte do przodu, z-kają się i otwierają.
13. KON – parska – wydychane powietrze porusza wargi delikatnie złączone i lekko wysunięte do przodu.
14. MRÓZ – przez otwarte usta dziecko szybko wydycha ciepłe powietrze na rękę, chucha.
15. MYSZKA – czubek języka wypycha od wewnątrz na przemian lewy i prawy policzek, wargi są zamknięte.
16. MAŁPKA – przy zamkniętych ustach dziecko wsuwa czubek języka pomiędzy dolną wargę i dolne dziąsła i przesuwają język z jednej strony na drugą, ruch rozpoczynamy od środka; podobnie czynimy z górną wargą.
17. PIŁA – buzia otwarta, czubek języka przesuwają się delikatnie i płynnie po krawędziach górnych i dolnych zębów.
18. JEZYK WITA SIĘ – buzia otwarta, czubek języka dotyka każdego zęba u góry i na dole.
19. JEZYK MASAŻYSTA – buzia otwarta, czubek języka masuje wałek dziąsłowy.

20. JĘZYK NA HUŚTAWCE – buzia otwarta, czubkiem języka oblizujemy górne dziąsła.
21. ŁÓDKA – czubek języka przesuwa się lekko do tyłu i do przodu po dziąsłach za górnymi zębami; krótki ruch, buzia otwarta.
22. DZIĘCIOŁ – czubek języka lekko stuka w wałek dziąsłowy za górnymi zębami, buzia otwarta.
23. ZAGNIATANIE CIASTA – buzia otwarta, czubek języka naciska na górny wałek dziąsłowy.
24. KONIK KŁUSUJE – czubek języka mocno dociśnięty do podniebienia, z2- e gwałtownie się odrywa; mlaskanie.
25. MALOWANIE – czubek języka maluje, przesuwa się po od górnego wałka dziąsłowego w kierunku gardła.
26. GIMNASTYKA – czubek języka dotyka na przemian górnego wałka dziąsłowego, a następnie dolnego wałka dziąsłowego, buzia otwarta; ruch pionowy języka.
27. ZASŁONA – wyprostowany język spoczywa nieruchomo za górnymi zębami na dziąsłach, buzia otwarta; można liczyć czas.
28. KOTEK OBLIZUJE SIĘ – dokładne oblizywanie warg przy szeroko otwartej buzi, język porusza się powoli.
29. SYRENA STRAŻACKA – wymawiamy bardzo dokładnie na przemian samogłoski „i-u”.
30. MINKI – na zmianę pokazujemy uśmiech i dzióbek („pyszczyk rybki”), przyłączonych zębach.

Napisane na podstawie:

K. Svobodová, „*Język i mowa. Ćwiczenia rozwijające motorykę narządów mowy.*”